

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА: ПОРЯДОК ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ОФОРМЛЕННЯ

Документальне оформлення облікової політики підприємства здійснюється у вигляді Наказу про облікову політику підприємства, який після його затвердження набуває статусу юридичного документу. Він є основним внутрішнім документом, яким регулюється організація облікового процесу на підприємстві та є обов'язковим для виконання всіма службами і працівниками підприємства.

Підготовка Наказу про облікову політику підприємства на практиці є досить трудомісткою справою і вимагає від учасників цього процесу неабияких здібностей, комплексних знань всіх процесів, які відбувались на підприємстві, за його межами, в минулому, здійснюються зараз, проводитимуться в майбутньому. Усе це потребує ґрунтовного аналізу подій і фактів, вміння бачити перспективу, не ординарно мислити тощо.

Як відомо, питання організації бухгалтерського обліку на підприємстві належать до компетенції його власника (власників) або уповноваженого органу (посадової особи) відповідно до законодавства та установчих документів. Отже, затверджувати облікову політику має лише власник підприємства або уповноважена ним особа. Якщо затверджувати облікову політику доводиться керівнику підприємства, потрібно, щоб у нього були відповідні повноваження.

На практиці розробка облікової політики цілком і повністю покладається на головного бухгалтера підприємства або особу (юридичну або фізичну), яка здійснює бухгалтерський облік на підприємстві. Але водночас, як відомо, головбух не може сам охопити всі ділянки облікової політики, а в деяких випадках – і зробити правильний вибір. Наприклад, не знаючи точної технічної характеристики основних засобів, доволі тяжко вибрати відповідний метод амортизації. Адже якщо для одного підприємства згодиться прямолінійний метод, то для іншого, наприклад, – виробничий.

Тому рекомендовано створити відповідну комісію на підприємстві, яка б відповідала за розробку всієї облікової політики. До її складу можуть увійти: гол. бухгалтер, гол. технолог, гол. механік, гол. економіст, внутрішній аудитор, ревізор та ін. Якщо розробку облікової політики довірити сторонній організації, наприклад, аудиторській фірмі, може статися, що дана фірма, не повністю зорієнтувавшись у всіх нюансах обліку підприємства, вкаже такі принципи обліку, які виявляться для нього неприйнятними.

Оскільки ведення операцій та складання звітності підприємства повинні базуватися на єдиних та незмінних методологічних засадах, розроблення облікової політики слід розпочати до нового звітного року і завершити до 31 грудня, щоб з нового фінансового року працювати за новими правилами. Новоствореним же підприємствам бажано розробляти облікову політику до початку господарської діяльності таким чином, щоб перша господарська операція відбувалася після затвердження облікової політики. Облікова політика повинна складатися один раз на рік, але при цьому в неї можуть вноситися зміни.

Комісія за участю всіх причетних до розроблення облікової політики спеціалістів приймає на своєму засіданні рішення щодо облікової політики (зміни окремих її положень). Облікова політика підприємства оформляється у вигляді наказу керівника (власника), форма якого є довільною. Проект наказу складає головний бухгалтер і з усіма додатками та розрахунками й передає на затвердження власнику (керівнику) підприємства. Наказ набирає юридичної сили з дня його підписання власником (керівником) підприємства і є обов'язковим для виконання всіма службами і працівниками підприємства.

Щодо документального оформлення наказу про облікову політику слід врахувати таке.

По-перше, не слід копіювати в положення норми законів, П(С)БО та інших нормативно-правових актів, які й так є обов'язковими для виконання (хоча в деяких випадках такі норми все-таки включають – для ознайомлення працівників).

По-друге, виходячи з суті облікової політики як сукупності принципів, методів і процедур, які використовуються підприємством для складання фінансової звітності, у положенні про облікову політику не слід відображати ті принципи, які не використовуються підприємством для складання фінансової звітності, зокрема принципи податкового обліку, кадрову політику, принципи організації захисту комерційної інформації, рекламну політику тощо.

Враховуючи це, на практиці склалися такі варіанти документального оформлення облікової політики:

- 1) окремим документом оформляється наказ про розробку положення про облікову політику, а також окремим документом оформляється саме положення про облікову політику;
- 2) одним документом оформляється саме положення про облікову політику, без додаткового документа про розробку облікової політики.

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський
національний університет "
Закарпатська торгово-промислова палата
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
Вища школа менеджменту у Ледніці і Зеленій Гурі (Польща)
Молдавська економічна академія , м. Кишинів (Молдова)
Європейський політехнічний інститут, м. Куновіце (Чехія)
Ніредьхаза, Вища школа, факультет економічних і суспільних наук
(Угорщина)
Технічний університет, м. Кошице (Словаччина)

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ,
АУДИТУ І ЗВІТНОСТІ
В СУЧАСНИХ УМОВАХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ
У СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

Матеріали першої міжнародної науково-
практичної конференції

26-28 квітня 2010 р.
м. Ужгород

Ужгород, УжНУ, 2010

Редакційна колегія:

Мікловла В.П., член-кор. НАН України, д.е.н., професор, Ужгородський національний університет (голова);
Даньків Й.Я., к.е.н., професор, Ужгородський національний університет (заступник голови);
Бондар М.І., д.е.н., професор, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана;
Бутинець Ф.Ф., д.е.н., професор, Житомирський державний технологічний університет;
Голов С.Ф., д.е.н., Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України;
Давидов Г.М. – д.е.н., професор, Кіровоградський національний технічний університет;
Кіндрацька Л.М., д.е.н., професор, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана;
Лазаришина І.Д., д.е.н., професор, Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне;
Лучко М.Р., д.е.н., професор, Тернопільська філія Європейського університету;
Максимова В.Ф., д.е.н., професор, Одеський національний економічний університет;
Мних Є.В., д.е.н., професор, Київський національний торговельно-економічний університет;
Нападівська Л.В., д.е.н., професор, Київський національний торговельно-економічний університет;
Пантелєв В.П., д.е.н., професор, Національна академія статистики, обліку і аудиту;
Петрик О.А., д.е.н., професор, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана;
Рудницький В.С., д.е.н., професор, Львівська комерційна академія;
Свірко С.В., д.е.н., професор, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана;
Ткаченко Н.М., д.е.н., професор, Національний університет харчових технологій, м. Київ.

Відповідальний за випуск: *Даньків Й.Я.*
Технічний секретар оргкомітету: *Мошак О.В.*

У –31 Удосконалення обліку, аналізу, аудиту і звітності у сучасних умовах глобалізаційних процесів у світовій економіці [Текст]: Матеріали першої міжнародної науково-практичної конференції: Ужгород, 26-28 квітня 2010 р. / М-во освіти і науки України, Ужгородський національний університет; відповід. ред. Й.Я. Даньків. – Ужгород: УЖНУ, 2010. -- 378с.

Збірник містить тези доповідей вітчизняних та іноземних учасників, які були розглянуті на першій Міжнародній науково-практичній конференції «Удосконалення обліку, аналізу, аудиту і звітності в сучасних умовах глобалізаційних процесів у світовій економіці», що відбулась 26-28 квітня 2010 р. в м. Ужгороді. У публікаціях висвітлено широке коло питань теоретичних та прикладних аспектів обліку, аналізу, аудиту, звітності та інших економічних напрямів.

Для студентів, науковців, а також фахівці-практиків усіх галузей економіки.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, імен власних, інших відомостей.

Яцишин С.Р.	360
Облікова політика підприємства: порядок документального оформлення	
Яцко Л.Б.	362
Особливості бухгалтерського обліку результату виконання бюджетів органами державного казначейства в сучасних умовах реформування бюджетного процесу в Україні	
Яцко М.В.	364
До питання місця фінансової звітності в обліково-звітному процесі підприємства	
Корягін М.В.	366
Проблеми класифікації основних засобів в системі управління підприємства	